

Projectplan Waterwet

Restauratie Bieuwketil over het Warffumermaar,
nabij Onderdendamsterweg 5 te Warffum in de
gemeente Het Hogeland (ligging in perceel WFM00
199 sectie E)

revisie 1
juni 2020

auteur(s)

C. Klunder

Opdrachtgever

Waterschap Noorderzijlvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

datum vrijgave

25-06-2020

beschrijving revisie

--	--	--	--

Inhoud

blz.

1	Restauratie Bieuwketil over het Warffumermaar Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.1	Aanleiding en doel	2
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	2
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken	3
1.4	Beschikbaarheid gronden.....	4
1.5	Effecten van het plan	4
1.6	Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd	5
1.7	Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen	6
1.7.1	Beperken nadelige gevolgen van het plan	6
1.7.2	Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering	6
1.7.3	Nadeelcompensatie	6
1.8	Legger en beheer en onderhoud	6
1.8.1	Legger	6
1.8.2	Beheer en onderhoud	3
1.9	Samenwerking	6
2	Verantwoording	4
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving.....	4
2.2	Verantwoording op basis van beleid	4
2.2.1	Toets beleid waterschap	4
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	4
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	5
3	Bevoegdheid en gevolgde procedure	5
3.1	Bevoegdheid ter zake vaststelling en uitvoering van het plan	5
3.2	Procedure	5
4	Rechtsbescherming	5

Bijlage: Restauratieplan Bieuwketil - door Holstein Restauratie Architectuur

1 Restauratie Bieuwketil over het Warffumermaar, nabij de Onderdendamsterweg 5 te Warffum in de gemeente Het Hogeland

1.1 Aanleiding en doel

De brug met brughoofden, is een geregistreerd Rijksmonument en op 19 maart 2001, opgenomen in het register van Rijksmonumenten onder het nummer: 515 346.

De algehele staat van onderhoud van de Bieuwketil is matig tot slecht.

De huidige brugdekliggers zeer iel voor de huidige draagfunctie van de brug. Verder zijn de brugdekdelen plaatselijk vergaan en de antislip laag is versleten. De verbindingen van de brugdekdelen met de liggers zijn niet compleet meer. Ook het metselwerk van de landhoofden vertoont schade; deze is deels gezet, gescheurd en geërodeerd. Dat het metselwerk gezet is, komt mede doordat de verankeringen van de landhoofden en vleugelmuren aan vervanging toe zijn.

De dragende liggers van de brug zijn ook geërodeerd en vertonen schade aan de coating. Sommige stalen onderdelen missen.

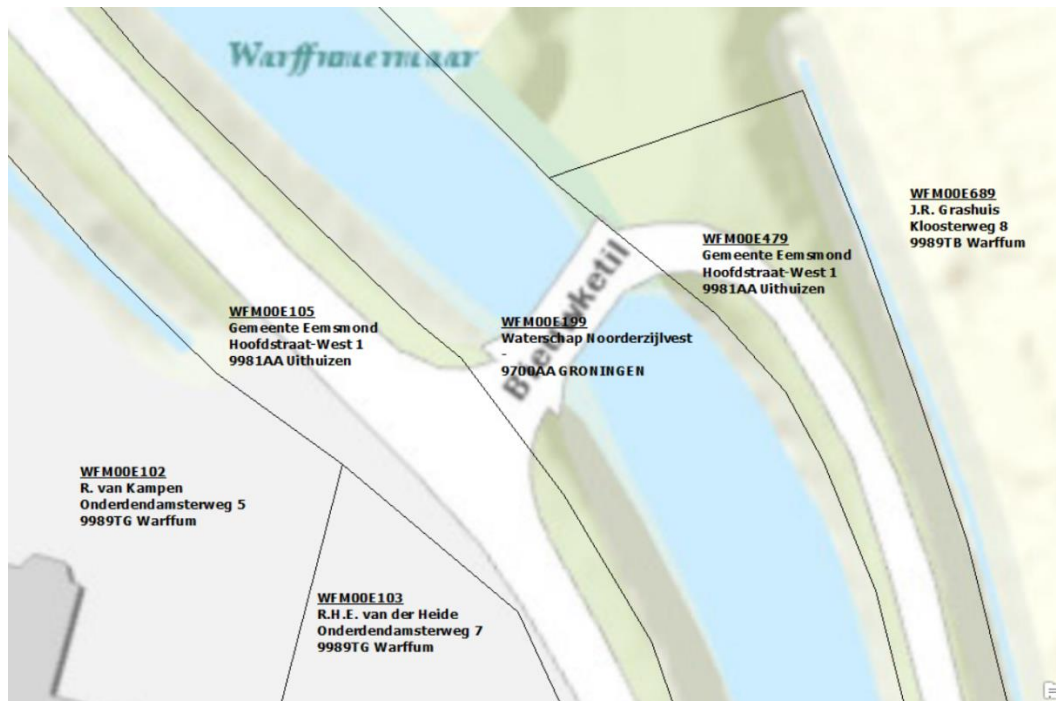
De houten beschoeiing aansluitend aan de brug is gedeeltelijk verdwenen en dient ook te worden hersteld om verdere uitspoeling van het ter plaatse aanwezige steile talud te voorkomen.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

De Bieuwketil ligt in het Warffumermaar nabij de Onderdendamsterweg 5 te Warffum. De brug bevindt zich in de gemeente Het Hogeland. Zie ook onderstaande kaarten.

Afbeelding 1: In rood aangegeven de locatie van de Bieuwketil

Afbeelding 2: Kadastrale eigendommen ter plaatse van de Bieuwketil

De Bieuwketil ligt in de Warffumermaar, dat een vaarweg is.

De brug ontsluit één particuliere kavel, namelijk perceel WFM00 105, sectie E, van de familie J.H. Miljoen.

De aansluitende wegen, de Onderendamsterweg en de parallelweg aan het Warffumermaar, zijn in eigendom van de gemeente Het Hogeland. (De gemeente Eemsmond is per 1 januari 2019 hierin samen gegaan.)

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken

De Bieuwketil is een vaste brug over de Warffumermaar en bestaat uit twee in roodbruine baksteen opgemetselde landhoofden afgezet met een rollaag. Deze landhoofden zijn verbonden door een brugdek met brugleuningen. Het brugdek heeft houten planken op ijzeren leggers (I-profiel), die op hardstenen draagstukken rusten. De beide leuningen zijn van ijzer en bestaan uit standers, een dwarsregel en een handlijst.

De Bieuwketil is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarden:

- Als voorbeeld van een kleine vaste brug uit de tweede helft van de 19de eeuw;
- Vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met de andere vaste bruggen over de Warffumermaar;
- Vanwege de bijzonder rustieke ligging in de bocht van de maar.

Het Waterschap heeft in 2014 de technische staat laten opnemen door Holstein Restauratie Architectuur. Destijds is ook een restauratieplan opgesteld. (Zie hiervoor de bijlage.) Vanaf 2014 heeft het waterschap een aantal herstelpunten doorgevoerd, zoals restauratie van de leuningen en de vervanging van de schamppalen aan weerszijden van de landhoofden. Het brugdek en de landhoofden verkeren echter nog steeds in een matige tot slechte staat. De zichtbare schade bestaat uit roestvorming in verschillende stadia en metselwerk dat is vervormd en met name op de waterlijn erg is aangetast. In april van 2020 hebben de heren Holstein en Slager, de staat van de brug nog eens opgenomen.

De aard van de herstelwerkzaamheden aan de Bieuwketil over de Warffumermaar maken een tijdelijke voorziening noodzakelijk voor het stremmen van het verkeer over de brug. De stalen

onderdelen van de brug moeten geheel gedemonteerd worden om in een geconditioneerde werkplaats hersteld te worden.

Het zuidelijk landhoofd met vleugelmuren dateert uit 1871 en is voorzien van een ander opbouw dan het noordelijk landhoofd. In 1871 is deze opnieuw opgemetseld omdat de vaar doorgang met 1 meter werd verbreed. De funderingsvoet is dieper aangelegd dan het noordelijk landhoofd en aan de voet heeft het metselwerk een vertanding naar buiten.

In beide vleugelmuren is een anker aangebracht. Waarschijnlijk is tussen de ankers een trekstang aangebracht voor het opvangen van de spatkrachten. Er dient onderzocht te worden hoe de technische staat van deze verankering is werkelijkheid is.

Het noordelijk landhoofd met vleugelmuren dateren uit 1855 en staat vermoedelijk op een fundering van dennen houten palen met kesp en een houten vloer, 50 mm dik, waarop het metselwerk staat. Het metselwerk aan de waterzijde staat op een watersloof die op ingeslagen damplanken rust. Het metselwerk is een rode harde klinker die is opgemetseld met trasmortel. In de oostelijke vleugelmuur komt een waterpeil steen voor met de tekst: "0 EL 0 dm boven WP / 0 EL 81 dm boven AP". De brugliggers zijn opgelegd op hardsteen draagstukken. De rollaag op de westelijke vleugelmuur mist. In de vleugelmuren komen 2 ankers voor en in het aanzicht van het landhoofd 1. Vermoed wordt dat deze niet deugdelijk functioneren. Het brughoofd heeft een hoge cultuurhistorische waarde.

De landhoofden met vleugelmuren vertonen geen verzakkingen, men kan aannemen dat de funderingsconstructie op orde is. Het metsel- en voegwerk is in matige staat. Het metselwerk bolt en op de waterlijn is deze deel verdwenen. De verankeringen hebben waarschijnlijk hun functie verloren en moeten worden vervangen.

Er is aan weerszijde van de landhoofden een paalschot beschoeiing geplaatst. Om de onderhoudswerken aan de vleugelmuren goed uit te kunnen voeren, wordt de beschoeiing aan de vleugelmuur over een lengte van ongeveer 2 meter vervangen.

Om de werken aan de brug te kunnen uitvoeren dient de recent gerestaureerde brugleuning gedemonteerd te worden voor de werken, en gemonteerd na de werken. Tijdens de werken dient de leuning te worden opgeslagen voor hergebruik.

Het asfalt van de Onderdendamsterweg is tot aan het brugdek aangebracht. Het asfalt wordt verwijderd en zal worden vervangen door een klinkerbestrating, dat beter past bij deze historische brug.

1.4 Beschikbaarheid gronden

Het perceel WRM00E199 is in eigendom van het waterschap Noorderzijvest. Voor de uitvoering door een aannemer is het noodzakelijk een werkterrein in te richten, waarop een (mobiele)schaftkeet kan worden geplaatst, evenals een toiletvoorziening en een opslagruimte. Omdat het brugdek tijdens de restauratie verwijderd zal worden, is tevens een toegangsweg nodig vanaf de Kloosterweg. Hiertoe is reeds contact opgenomen met de eigenaar van het naastgelegen perceel, WRM00E689, de heer Grashuis. Onder bepaalde voorwaarden gaat de heer Grashuis akkoord met het gebruik van een gedeelte van zijn perceel. Op het moment dat de aannemer bekend is, zullen voorafgaande aan de uitvoering nadere afspraken gemaakt worden met de heer Grashuis. De afspraken zullen worden vastgelegd in een overeenkomst.

Ook de eigenaren van het enige perceel dat via de Bieuwketil bereikbaar is, zullen gedurende circa twee maanden niet over de brug kunnen. Ook met hen is reeds contact opgenomen. Afgesproken is dat ook zij gebruik kunnen maken van de toegangsweg over het perceel van de heer Grashuis. Hierin zagen zij geen bezwaar. Nadere afspraken worden nog gemaakt en vastgelegd.

1.5 Effecten van het plan

De restauratiewerkzaamheden zullen circa twee maanden in beslag nemen. De brug is dan niet passeerbaar.

Feitelijk wordt er niets aan de richting, vorm of afmeting van de Bieuwketil veranderd ten opzichte van de Legger. Het restaureren van de Bieuwketil heeft geen nadelige effecten op het watersysteem.

Het scheepvaartverkeer kan enige hinder ondervinden van de werkzaamheden. Het herstel van het metselwerk zal echter voornamelijk plaatsvinden aan de zijkanten van de landhoofden vanaf kleine pontons. Voor het herstel van het metselwerk op en net onder de waterlijn, worden duikers ingezet. Voor het verwijderen van het brugdek (dekplanken en stalen liggers) is het vanwege de veiligheid wel noodzakelijk dat de brug gedurende een twee dagen gestremd wordt.

Er zullen afspraken gemaakt worden met de aannemer om er voor te zorgen dat het vaarverkeer zo min mogelijk hinder van de werkzaamheden ondervindt. De Federatie Watersportverenigingen Noord wordt op de hoogte gesteld van genoemde werkzaamheden en van de dagen waarop de brug gestremd zal zijn. Ook de gemeente Het Hogeland, als de andere omwonenden (ter plaatse van de Onderdendamsterweg 5, 6 en 7) zullen op de hoogte gesteld worden en geïnformeerd blijven over de stand van zaken.

1.6 Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

In opdracht van het waterschap Noorderzijvest zal een aannemer de volgende werkzaamheden verrichten:

Algemeen:

- Het doen van een KLIC melding en het opzoeken van kabels en leidingen (indien nodig);
- Het aanleggen van een tijdelijke toegangsweg vanaf de Kloosterweg naar de brug;
- Het inrichten en na de werkzaamheden opruimen van een werkterrein ten behoeve van de aannemer.

Ten behoeve van de landhoofden worden de volgende werkzaamheden verricht:

- Het herstellen van het metselwerk;
- Het herstellen van het voegwerk;
- Het verwijderen van het asfalt resp. de bestrating aan weerszijden van de landhoofden van de brug;
- Het ontgraven van de grond achter de landhoofden;
- Het vervangen van de bestaande verankering voor thermische verzinkte verankeringen. De in het zicht zijnde verankeringen (schieter met veer) worden hergebruikt;
- Het leveren en aanbrengen van nieuwe verankeringen van vleugelmuur naar vleugelmuur;
- De achterzijden van het metselwerk schoonmaken en geheel vertinnen;
- Het vertinde metselwerk voorzien van een waterdichte laag spuitbitumen tot waterpeil;
- Het aanvullen van een grondpakket achter de landhoofden, inclusief funderingslaag ten behoeve van de bestrating;
- Het leggen van bestrating tussen de landhoofden en het asfalt van de Onderdendamsterweg, resp. het klinkerpad parallel aan het Warffumermaar.

Werkzaamheden aan de oevers en oeververdedigingswerken:

- Het verwijderen van een aantal stobben in het talud aan weerszijden van de landhoofden;
- Het verwijderen van de houten beschoeiing aan weerszijden van de landhoofden;
- Het aanbrengen van een nieuwe houten beschoeiing aan weerszijden van de landhoofden.

1.7 Voorzieningen voor het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

1.7.1 Beperken nadelige gevolgen van het plan

De werkzaamheden zullen medio augustus starten (mits de monumentenvergunning is verkregen) en duren circa twee maanden.

Er worden geen problemen verwacht voor wat betreft de afvoer en aanvoer van water. Eén en ander is afgestemd met de afdeling OWSB.

1.7.2 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Er wordt gebruik gemaakt van materialen die zijn gecertificeerd. Voor wat betreft Flora en Fauna wordt rekening gehouden met de geldende gedragscode van het waterschap Noorderzijvest.

1.7.3 Nadeelcompensatie

N.v.t.

1.8 Legger en beheer en onderhoud

1.8.1 Legger

De restauratiewerkzaamheden veranderen niets aan de richting, vorm en afmetingen van de brug. De Legger hoeft hierdoor niet gewijzigd te worden.

1.8.2 Beheer en onderhoud

Het gewoon- en buitengewoon beheer en onderhoud van de Bieuwketil ligt na de werkzaamheden gewoon weer bij het waterschap Noorderzijvest.

1.9 Samenwerking

De werkzaamheden worden hoofdzakelijk door een aannemer in opdracht van het waterschap uitgevoerd. Het waterschap stemt de werkzaamheden onderling en met omwonenden met elkaar af.

2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstelling van de Waterwet waaronder:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De Bieuwketil is eigendom van het waterschap Noorderzijvest en zal derhalve onderhouden moeten worden. De brug heeft een maatschappelijke functie en tevens een hoge cultuurhistorische waarde.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Beleed van het waterschap is zorg te dragen voor waterveiligheid, voldoende en schoon water. Het restaureren van de Bieuwketil is noodzakelijk om de veiligheid van de brug (landhoofden en brugdek) te garanderen en zodoende een veilig gebruik van de brug en de ondergelegen watergang te waarborgen.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

De Bieuwketil is een Rijksmonument en van hoge cultuurhistorische waarde. Het waterschap heeft er voor gekozen een restauratieplan en een bestek te laten opstellen door Holstein Restauratie Architectuur. Tijdens de aanbestedingsprocedure zullen aannemers geselecteerd worden die bekend zijn met het restaureren van soortgelijke kunstwerken. Gedurende de uitvoering van het plan zal Holstein Restauratie Architectuur hierbij meelopen.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Dit projectplan Waterwet geldt als vergunning eigen dienst.

Een monumentenvergunning is benodigd en reeds aangevraagd door Holstein Restauratie Architectuur.

Een omgevingsvergunning is niet nodig.

Er is geen ontheffing Flora- en faunawet benodigd.

3 Bevoegdheid en gevolgde procedure

3.1 Bevoegdheid ter zake vaststelling en uitvoering van het plan

Ingevolge art. 5.4 van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een of meer waterstaatswerken door of vanwege de beheerder in overeenstemming met een daartoe door hem vast te stellen projectplan. De bevoegdheid tot vaststelling van een projectplan berust op grond van het bepaalde in de artikelen 56 Jo. 77 van de Waterschapswet in beginsel bij het Algemeen Bestuur van het waterschap. Het Algemeen Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest heeft echter, met gebruikmaking van de delegatiemogelijkheid ex. art. 83 van de Waterschapswet, de bedoelde competentie overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Krachtens het Delegatiebesluit waterschap Noorderzijlvest 2015, gedateerd 2 december 2015, is het Dagelijks Bestuur bevoegd dit projectplan vast te stellen. Aan artikel 84 van de Waterschapswet ontleent het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid om het vastgestelde projectplan uit te voeren.

3.2 Procedure

De wet voorziet niet in een verplichte procedure voor de voorbereiding of vaststelling van dit projectplan. Het wordt aan de inzichten van de beheerder overgelaten om de meest geëigende procedure te kiezen.

Het waterschapsbestuur heeft ervoor gekozen om dit projectplan niet voor te bereiden met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De reden hiervan is, dat de impact en uitstraling van het project beperkt is en niet tot substantiële wijziging van de bestaande waterhuishoudkundige situatie leidt.

Aan de vaststelling en uitvoering van het projectplan zijn voorts geen grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties verbonden.

4 Rechtsbescherming

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken, gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na de bekendmaking, tegen dit projectplan een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest, Postbus 18, 9700 AA te Groningen.

Het ondertekende bezwaarschrift dient in ieder geval te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- een motivering, waarin wordt aangegeven op welke gronden de belanghebbende zich niet met het bestreden besluit kan verenigen.

U kunt er ook voor kiezen om het bezwaarschrift digitaal in te dienen. Dit kunt u doen via een formulier op onze website www.noorderzijlvest.nl/bezwaar.

De indiener van het bezwaarschrift kan in het bezwaarschrift verzoeken om rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. Indien het Dagelijks Bestuur met een dergelijk verzoek kan instemmen, kan het volgen van de reguliere bezwarenprocedure op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht achterwege worden gelaten en zendt het Dagelijks Bestuur het bezwaarschrift als beroepschrift onverwijld ter (verdere) behandeling door aan de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, Postbus 200, 9400 AE te Assen.

Het projectplan treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van de bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar of beroep de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan, indien onverwijld spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist, de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, Sector Bestuursrecht, Locatie Assen, op verzoek van een belanghebbende een voorlopige voorziening treffen. Tegen het projectplan moet door de belanghebbende in dat geval wel bezwaar zijn of worden gemaakt, dan wel beroep zijn of worden ingesteld.